

βεβαιοσύνη ἡ, ΣΣκίπ. Ἀπέθαντ. 34.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βέβαιος. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Βεβαιότης: Ποίημ.

Καὶ μὲ φωνὴν ἀτρεμηνή καὶ ἡρεμηνή | ποῦ φανερώνει βεβαιοσύνη
· ε τὸ διάτημά της ἀποκρίνονται | πρόθυμα καὶ μὲ καλωσύνη.

βεβαιότητα ἡ, λόγ. σύνηθ. βιβαιότητα Στερελλ. ("Αμφ.) βεβαιότητη ΓΕενόπ. Ἀφροδ. 216 — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. βέβαιότητα.

Πεποίθησις, πίστις εἰς τι ἔνθ' ἄν. : Μιλῶ - ὑποστηρίζω κατὶ μὲ βεβαιότητα σύνηθ. Σιγὰ σιγὰ ἡ ὑποψία του ἔγινε σχεδὸν βεβαιότητη ΓΕενόπ. ἔνθ' ἄν.

βεβαιώνω κοιν. βιβιγών-νου Λυκ. (Λιβύσσ.) βεβαιώνω Κρήτ. (Κίσ. Σέλιν.) Κῶς Πόντ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. βέβαιω.

Καθιστῶ τι βέβαιον, πιστοποιῶ ἔνθ' ἄν. : Βεβαιώνω τὴν ἀλήθεια. Αὐτὸ μπορῶ - δὲ μπορῶ νὰ τὸ βεβαιώσω. Σὲ βεβαιώνω πᾶς ἔτοι είναι. Οἱ μάρτυρες βεβαιώνουν τὰ λεγόμενά του. Θέλω νὰ βεβαιωθῶ γιὰ τὴν ἀλήθεια.

βεβές δ, Σκῦρ.

Λέξις πεποιημένη.

Τραυλός: "Ἐναι βεβές τοαι δὲ δὲ καταλαβαίνουν τι λέει.

βεγγέρα ἡ, σύνηθ. βερέρα "Ανδρ. Θήρ. Κύθηρ. Κύθν. Νάξ. (Κινίδ. κ.ά.) Πάρ. Σῦρ. βιγγέρα βόρ. Ιδιώμ. βιρέρα Θράκ. (ΑΙν.) βετζέρα "Ανδρ. Πάρ. (Λευκ.) φεγέρα Θήρ. φιγγέρα Σκόπ.

Ἐκ τοῦ 'Ιταλ. *veggheria*. Τὸ φεγέρα κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ρ. φέγγω.

Νυκτερινὴ συγκέντρωσις κατ' οίκον πρὸς συνομιλίαν ἡ συνεργασίαν, ἐσπερὶς ἔνθ' ἄν. : Πάω 'ς τοῦ δεῖνα γιὰ βεγγέρα. "Ελα νὰ κάνονμε βεγγέρα. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀποσπερίδα 1, ἔτι δὲ βεγγερίτσα, ἐσπεροκάθισμα, νυχτέρι.

βεγγεράδω ἀμάρτ. βερεράδω Κέως Κύθηρ. Σῦρ. Ἐκ τοῦ οὖσ. βεγγέρα.

Λαμβάνω μέρος εἰς βεγγέραν, ἥτοι ἐσπερινὴν κατ' οίκον συγκέντρωσιν. Συνών. ἀποσπερίδω, βεγγερίδω, νυχτερέύω.

βεγγερίζω Λεξ. Περιδ. Βλαστ. βερερίζω Νάξ. ("Απύρανθ. Γλυνᾶδ. Κινίδ. κ.ά.) βετζερίζω "Ανδρ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. βεγγέρα.

Βεγγεράδω, δ ίδ., ἔνθ' ἄν. : Πάμε νὰ βερερίσωμενε Κινίδ. Πάνε 'ς τὸ σπίτι δου νὰ βερερίσουνοι 'Απύρανθ.

βεγγέρισμα τό, ἀμάρτ. βερέρισμα Νάξ.

Ἐκ τοῦ ρ. βεγγερίζω.

Τὸ νὰ δίδῃ τις ἐσπερίδα εἰς τὴν οἰκίαν του.

βεγγεριστής δ, ἀμάρτ. βερεριστής Νάξ. ("Απύρανθ.) Ἐκ τοῦ ρ. βεγγερίζω.

Νυκτερινὸς ἐπισκέπτης: "Ο, τι κ' εἶχα σκοπὸ νὰ πέσω μοδύχασι βερεριστᾶδες.

βεγγερίτσα ἡ, ΓΨυχάρ. Ὄνειρ. Γιαννίρ. 153.

Ἐκ τοῦ οὖσ. βεγγέρα καὶ τῆς καταλ. -ίτσα κατὰ τύπ. ὑποκορ.

Βεγγέρα, δ ίδ.: Πήγαινε 'ς τὰ θέατρα, 'ς τοῖς βεγγερίτσες, καλροῦσε καὶ τὴν καλρούσανε.

βεδούρα ἡ, βέδρα "Ηπ. Μέγαρ. Μακεδ. (Γκιουβ.) βερδούρα πολλαχ. βιδούρα πολλαχ. βιρ. Ιδιώμ. καὶ Λεξ. Μ' Εγκυλ. Δημητρ. βερδούρα Εύβ. (Κύμ.) βερδούρα Πελοπν. (Μαζαίκ. Σουδεν.) βουδούρα Μακεδ. (Ζουπάν.) Μεγεθ. τοῦ οὖσ. βεδούρι.

1) Μέγα βεδούρι, δ ίδ., Κρήτ. Πελοπν. (Λακων.) Στερελλ. ('Αράχ.) κ.ά. 2) Βεδούρι ἄνευ σημασίας μεγεθυντικῆς πολλαχ. : Φρ. "Απλυτη βεδούρα (ἐπὶ ἀκαθάρτου γυναικὸς) Εύβ. (Κουρ.) || Παροιμ. Κατὰ τὴ βεδούρα κρέν' ἔχοιτης (ἐπὶ τῶν δεκαζομένων) Λακων. || Ἀσμ.

"Εχεις καὶ τὸ κεφάλι σου σὰ Βλάχικη βεδούρα Πελοπν.

Πῆραν τὴ βερδούρα μου | μέσ' ἀπὸ τὴ στρούγκα μου Σουδεν. Συνών. καρδάρι.

4) Μέτρον δημητριακῶν διαφόρουν κατὰ τόπους μεγέθους Θεσσ. ('Αλμυρ. Καρδίτσ.) κ.ά. 5) Ἀγγεῖον ξύλινον μὲ τὸ ὅποιον μεταφέρουν φαγητὸν διὰ τοὺς ποιμένας καὶ ἐργάτας Πελοπν. (Βρέσθ. Οίν.) Συνών. βεδούρι 3.

6) Ἀγγεῖον πήλινον ὃπου θέτουν τὴν τροφὴν τῶν χοίρων Μακεδ. (Ζουπάν. Σισάν.) 7) Χύτρα Θήβ. 8) Μεταφ. κεφαλὴ Μέγαρ.: Τδεῖνα τὰ βγάνει ἡ βέδρα σου (αὗτα είναι τῆς φαντασίας σου).

βεδούρι τό, πολλαχ. βεδούρι Στερελλ. (Δεσφ.) βεδούρι πολλαχ. βιρ. Ιδιώμ. βερδούρι Σίφν. βερδούρι Νάξ. βεδούρι Πάρ. (Λευκ.)

Ἐκ τοῦ μεσν. οὖσ. βεδούριον, δ ἐκ τοῦ Σλαβ. *vedro*. Ίδ. G Meyer Neugr. Stud. 2,16.

1) Ἀγγεῖον συνήθως ξύλινον εὔχρηστον εἰς τοὺς ποιμένας ἔνθ' ἄν. : "Ἐναι βερδούρι γάλα - γιαούρι τεττ. || Φρ. Βιδούρ' 'ς τὸν λιμό σ' νὰ τὸ χάζε! (βάρος νὰ τὸ ἔχης εἰς τὴν ψυχήν σου! Αράχ.) Στερελλ. ('Αράχ.) || Ἀσμ.

Πῆραν τὸ βερδούρι μου | πληπήσα τὸ γιαργούτι μου Πελοπν. Συνών. βουτσέλλι, καρδάρι. 2) Μέτρον δημητριακῶν Θεσσ. (Μηλ. κ.ά.): Ἀσμ.

Θέλεις γρόσια σοῦ δίνου γάλα φλουριά μὶ τὸν βιδούρι Θεσσ. 3) Βεδούρια 5, δ ίδ., Σίκιν. Σίφν.

βεδουρίζω ἀμάρτ. βιδουρίζου Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. βεδούρι.

Κτυπῶ τὸ γάλα ἐντὸς δοχείου πρὸς χωρισμὸν καὶ ἀφαιρεσιν τοῦ βιοτύρου.

βεδουρίτσα ἡ, Πελοπν. ('Αργολ. Βούρβουρ. Σιβίστ. Φεν.) βιδρίτσα Θράκ.

"Υποκορ. τοῦ οὖσ. βεδούρι διὰ τῆς καταλ. -ίτσα.

1) Μικρὸν βεδούρι 1, δ ίδ., Πελοπν. ('Αργολ. Βούρβουρ. Σιβίστ. Φεν.): Αἴνιγμ. 'Σ τῆς κουρούλας μου τὴν πόρτα βεδουρίτσα κρέμεται (ή σελήνη) Βούρβουρ. 2) Πήλινον πλατὺ δοχεῖον δι' οίνον, φακήν τετ. Θράκ.

βεζελαϊδ ἡ, Λεξ. Πρω.

Ἐκ τῶν οὖσ. βεζελιὰ καὶ ἐλαϊά.

Ἡ ἐν τῷ προσώπῳ ἀκροχορδῶν, κρεατοελαιά.

βέζι τό, Κύθν. Σέριφ. βέντζι Εύβ. (Κουρ.)

Αγνώστου ἐτύμου.

I) Σιδηρᾶ βελόνη τῆς ὑφαντικῆς σαΐττας περὶ τὴν ὅποιαν στρέφεται τὸ μασούρι Κύθν. II) Κλάδος ιτέας ἢ ἄλλου φυτοῦ χρήσιμος εἰς τὴν καλαθοπλεκτικὴν Εύβ. (Κουρ.) Σέριφ.

βεζιά ἡ, "Ηπ. Πελοπν. ('Αρκαδ. Βασαρ. Βούρβουρ. Καλάβρυτ. Λακεδ. Μεσσ. Οίν.) βεζά 'Αθην. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Μάν. Σουδεν.) — Λεξ. Βλαστ. 279.

Ἐκ τοῦ οὖσ. βέζι.

1) Ο ξύλινος κύκλος τοῦ κοσκίνου Πελοπν. ('Αρκαδ. Καλάβρυτ. Μάν. Σουδεν.) 2) Κυλινδρικὸν τεμάχιον δέρματος Πελοπν. (Καλάβρυτ. Σουδεν.): Φρ. Μοῦ ἔβγαλε μιὰ βεζιά (μὲ ἔγδαφε, μὲ ἡδίκησε) Καλάβρυτ. Τοῦ βγάζει τὴ βεζιά (τὸν βασανίζει) Σουδεν. 3) Ο περὶ τὴν μυλόπετραν ξύλινος γῦρος δ περιορίζων τὸ ἄλευρον Πελοπν.

(Βούρβουρ.) 4) Κυλινδρικὸν πλέγμα ἐντὸς τοῦ δποίου τίθεται ὁ ἀρτίως πηχθεὶς τυρὸς διὰ νὰ λάβῃ τὸ σχῆμα του Πελοπν. (Βασαρ. Λακεδ. Οἰν.): Βάνομε τὸ τυρὶς τοῖς βεζιέτες Βασαρ. Τυρὶς τῆς βεζιέτας αὐτόθ. 5) Εἶδος ξηροῦ τυροῦ Ἀθῆν. Ἡπ. — Λεξ. Βλαστ. 5) Μικρὸς ξύλινος κύλινδρος τῆς σαΐττας τῆς φερούσης τὸ μασούρι περιστρεφόμενος διὰ τῆς ἀνέμης ὑπὸ τῶν ὑφαντῶν Πελοπν. (Μεσσ.).

VII) Τὸ δένδρον ίτέα Κέως.

Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. Κέως.

βέζιρας δ, ἀμάρτ. βεζιέτας Στερελλ. (Καλοσκοπ.) Μεγεθ. τοῦ ούσ. βεζιέρης διὰ τῆς καταλ. -ας.

1) Ἀστραγάλος. 2) Παιδιά τοῦ ἀστραγάλου. Συνών. ίδ. ἐν λ. βεζιέρης 4.

βεζιρεία ἡ, Ἡπ. (Ἀρτ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ούσ. βεζιέρης.

Μία τῶν στενωτέρων ἔδρῶν τοῦ ἀστραγάλου. Συνών. βεζιέρης 3.

βεζιρης δ, κοιν. βεζιέρης ἐνιαχ. βεζιέρης Θράκ. βεζιέρης βόρ. ίδιωμ.

Ἐκ τοῦ Ἀραβιτουργ. νεστιρ.

1) Πρωθυπουργὸς τῆς Τουρκίας κοιν.: Φρ. Θὰ σὲ κάνω βεζιέρη (θὰ σὲ ἀνταμείψω γενναίως). 2) Ἀνώτατος Τούρκος διοικητικὸς ὑπάλληλος, διοικητὴς περιφερείας πολλαχ.: 'Ο βεζιέρης τῆς Τριπολιτσᾶς Πελοπν. 3) Θωπευτικὴ προσφώνησις υἱοῦ ὑπὸ τῆς μητρός του Θράκ. (Ἀδριανούπ.): Πιδί μ', βεζιέρη μου! 3) Μία τῶν ἔδρῶν τοῦ ἀστραγάλου εἰς τὴν παιδιάν τοῦ ἀστραγαλισμοῦ πολλαχ. Συνών. βεζιέρεια. 4) Ἡ παιδιά τοῦ ἀστραγαλισμοῦ Πελοπν. (Κορινθ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. Συνών. ἀσίκι 1β, ἀστραγάλι 2, ἀστραγάλος 1β, βεζιέρας 2.

βεζιρικδ ἐπίθ. Κῶς βεζιρικος Θράκ.

Ἐκ τοῦ ούσ. βεζιέρης καὶ τῆς καταλ. -ικός.

Ο ἀνήκων εἰς τὸν βεζιέρην: Βεζιρικὰ ροῦχα Κῶς Παίρνει δ Γιαννάκης τὸ βασιλικὸ δρόμο κι δ Ἀθάνατος τὸ βεζιρικο (ἐκ παραμυθ.) Θράκ.

βεζιρογιλδ δ, Θράκ. (Γέν.)

Ἐκ τῶν ούσ. βεζιέρης καὶ γιός.

Ο υἱὸς τοῦ βεζιέρη. Συνών. βεζιέροπαιδο, βεζιέροπον λλο (ἰδ. βεζιέροπον λλα).

βεζιρόπταιδο τό, Κύπρ.

Ἐκ τῶν ούσ. βεζιέρης καὶ παιδί.

Βεζιέρογιός, δ ίδ.:

βεζιροπούλλα ἡ, πολλαχ. βεζιέροπον λλο τό, πολλαχ. βεζιέροπον λλο Νάξ. βεζιέροπον λλο Θράκ. (Αἰν.)

Ἐκ τοῦ ούσ. βεζιέρης καὶ τῆς παραγωγῆς καταλ. -πούλλα, περὶ ής ίδ. ΓΧατζιδ. MNE 1,636 κέε.

Ο υἱὸς η ἡ θυγάτηρ τοῦ βεζιέρη ἐνθ' ἀν.: Ποίημ.

Ο γιός τοῦ φῆγα ἐπέρασε νὰ πά' νὰ βρῆ γυναικα κ' είχε μαζὶ τὸ φίλο του, τὸν μπιστεμένο φίλο,

τ' δυορφο βεζιέροπον λλο, τὸ μυριοζηλεμένο

ΙΠολέμ. Χειμώνανθ. 130. Τὸ θηλ. Βεζιέροπον λλα καὶ ώς κύριον ον. Θράκ. (Μυριόφ. κ.ά.)

βεῖλε δ, Τσακων. δεῖλε Τσακων.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ούσ. εἴλεος.

1) Κοχλίας. Συνών. σαλιγκάρι. 2) Λειμαξ. Συνών. γυμνοσάλιακας, σαλιακομάννα.

βέκ-κιος δ, Ἀπουλ. (Καλημ.) βέκ-κιος Ἀπουλ. (Καλημ.) Καλαβρ. (Χωρίο Βουν.)

Ἐκ τοῦ Τιταν. νεσσεκτο.

Γέρων.: Πλέον ἀμπρὸ βρίσκει τὸ πάππο μου ποῦ ἔ' πλέο βέκ-κιο πὶ μένα (πάρα μπρὸς εὑρίσκει τὸν πάππον μου ποὺ είναι περὶ γέρως ἀπὸ ἐμένα) Καλημ.

βελαζούρι τό, ἀμάρτ. βιλαζούρι Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἐκ τοῦ ο. βελάζω καὶ τῆς καταλ. -ούρι.

1) Ἀμνὸς βελάζων. 2) Μεταφ. νήπιον: Τί πιριμέν' ἀπ' αὐτό, είνι βιλαζούρι ἀκόμα.

βελάζω κοιν. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) βελάζον Τσακων. βελάζ-ζον Εῦβ. (Κουρ. Κύμ. Ὁξύλιθ.) βιλάζον βόρ. ίδιωμ. β'λάζω Κέρκ. (Ἄργυροπλ.) βιλάζω Ἡπ. Παξ. βιλάζον Μακεδ. (Σιάτ.) β'λάζω Ἡπ. Κέρκ. (Ἄργυροπλ.) Κεφαλλ. κ.ά. β'λάζον Ἡπ. (Ζαγόρ. Τσαμαντ. Χουλιαρ. κ.ά.) Μακεδ. (Βλάστ. Καστορ. Νάουσ. Σισάν.) βιλάζον Τσακων. βελάχω Ζάκ. βελάω Καλαβρ. (Μπόβ. Χωρίο Ροχούδ.) ἀβελάω Καλαβρ. (Μπόβ.) δελάζω Ζάκ. Θράκ. (Τσακίλ.) Κεφαλλ. Πελοπν. (Γύθ. Κλουτσινοχ. Σουδεν. Τρίκκ. Τρίπ.) — Λεξ. Μ'Εγκυκλ. βιλάζον Μακεδ. διλάζον Μακεδ. (Σιάτ. Χαλκιδ.) δ'λάζον Μακεδ. (Σιάτ.) μπελάζ-ζον Εῦβ. (Κουρ.) πελάζω Καλαβρ. (Μπόβ.) μελάζω Θράκ. (Σαρεκκλ. Σηλυβρ. Τσακίλ. κ.ά.) Μέγαρ. μιλάζον Μακεδ. (Κοζ.)

Ἐκ τῆς πεποιημένης λέξεως βὲ ἥ δὲ δηλούσης τὴν φωνὴν τῶν προβάτων καὶ αἰγῶν.

1) Βληχῶμαι, ἐπὶ προβάτου καὶ αἰγὸς κοιν. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) Τσακων.: Βελάζει τ' ἀρνὶ -ή γίδα - τὸ κατσίκι - τὸ πρόβατο κοιν. || Φρ. Σὰν τὸ κατσίκι β'λάζει (ἐπὶ κραυγάζοντος) Ἡπ. Ἐβέλαξε σὰν ἀρνὶ Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Ἀρνὶ δὲ θὰ βελάξῃ (οὐδεὶς θὰ σωθῇ) Πελοπν. (Βούρβουρ.) Δὲν ἀφίν' γίδα νὰ βιλάξῃ' (ἐπὶ ίκανον αἰγοκλέπτου) Στερελλ. (Αἰτωλ.) || Παροιμ. Ἀρνὶ ποῦ δὲ βελάζει γάλα δὲν τρώει (ὅ μὴ αἰτῶν δὲν λαμβάνει) πολλαχ. Τὸν γουρούνθ' ποντὲ δὲ βιλάζης, πάντα γρουλλίς' (ἥ πονηρὰ φύσις δὲν μεταβάλλεται) Σάμ. || Ἄσμ.

Κᾶπον βελάζον πρόβατα, κᾶπον βελάζον γίδηα Πελοπν. (Λάστ.)

Καὶ β'λάζον σὰν τὰ πρόβατα καὶ σὰν τ' ἀρνὶα 'ς τὲς μάντρες Ἡπ. Πβ. ἀναβελάζω 1. 2) Ἐπὶ ἀνθρώπου, κραυγάζω ίσχυρῶς, ὀδύρομαι, θρηνῶ πολλαχ. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.): Β'λάζει τὸ παιδί Ἡπ. Ἐβέλαξε τὸ παιδί ἀπ' τὰ κλάματα Πελοπν. (Δημητσάν.) Βιλάξ' ἀπὸ τὸν πόνον Εῦβ. (Στρόπον.) Μοῦ κόφτει τὴν καρδία, γι' αὐτὸ πελάζω Καλαβρ. (Μπόβ.) || Φρ. Βέλαξι οὖν κόσμος απ' τὸ πεῖνα Στερελλ. (Αἰτωλ.) Βέλαξαν τὰ πιδὰ ἀπ' τὰ πιγγίδια (παρεξετράπησαν) αὐτόθ. Δὲ θὰ βελάξῃ οὗτ' ἔνας (οὐδεὶς θὰ ὑπολειφθῇ ζῶν) Πελοπν. (Μεσσ.) || Ἄσμ.

Κ' ἡ μάντρα του ἀπονκουντά μόν' σκούζει κι βιλάζει Μακεδ. Συνών. ἀναβελάζω 2, παραβελάζω. 3) Μετοχ. βελασμένος, δ φονευθεὶς καὶ μὴ τυχῶν ἐκδικήσεως, ἀνεκδίκητος (ἥ σημ. ἐκ τῆς ἀντιλήψεως ὅτι δὲν νεκρὸς βιοφ καὶ ζητεῖ ἐκδίκησιν) Πελοπν. (Μάν.) Συνών. ἀγδίκαιω τος.

βελαξιά ἡ, σύνηθ. βιλαξιά Εῦβ. (Στρόπον.) βιλαξιά Παξ.

Ἐκ τοῦ ο. βελάζω.

Βέλασμα 1, δ ίδ.

βέλασμα τό, κοιν. βέλασμα Ἡπ. (Ζαγόρ.) βιλασμα Παξ. β'λασμα Κθεοτόκ. Βιργ. Γεωργ. 62 καὶ 80 δέλασμα Λεξ. Μ'Εγκυκλ. δέλασμα Μακεδ. (Χαλκιδ.) βέλισμα Ἡπ. (Κεστρίν.) βέλαγμα Πελοπν. (Ἀρκαδ.) β'λαγμα Μακεδ. (Βλάστ.) μέλασμα Δεξ. Ἐλευθερούδ.

Ἐκ τοῦ ο. βελάζω.

